

DOLOR EN LA FARSA

EPISODI DRAMÀTIC A GUISA DE FARSA ITALIANA

Intervenen en l'acció Colombina, Pierrot, Pantaló i Arlequí.

Pierrot, profundament adolorit, entre les mans la testa, commós, negats els ulls de llàgrimes, sense poder pronunciar els mots que moren en ofegats gemecs dins la gorja abans d'arribar als llavis; als peus el jardellet on guarda els atributs i la vestimenta per a la mascarada; romàn assegut a prop de Colombina esporuguida i plorosa.

Arlequí i Pantaló sotgen ansiosos, arraulits darrera una cortina contenint el respir per a no descobrir-se. Romp Pierrot el silenci en un suprem esforç i diu, alçant-se :

PIERROT

Ans d'anar-me'n per sempre, Colombina, claror de sol que amares la meua ànima, deixa que besi els teus vermellencs llavis veire d'engany, calze d'agalivança; deix que t'estrenyi assobre el pit i senti en un glatir només nostres cors batre; deix que 'm sadolli de la llum ardenta del teu esguard, misteri indesxifrabre, blau com un cel serè de primavera, blau inquiet i profund com la mar blava.

Per últim cop vull contemplar, formosa, ton cos pulit, meravella encarnada; idòlatra fervent creien-te deva de la feminitat i de la gràcia, retut caure a tes plantes, alçà els braços, fitar l'esguard al cel, negat de llàgrimes, i a Deu pregar que exalbi i purifiqui aquesta ànima teva maculada per nafres tals com son la hipocresia, el perjuri, l'engany, la cobejada fretura d'un amor pastat d'argila amb ulls benats i trossejades ales.....

També li pregaré que si ara et deixo per massa fembra, quan del romiatge

per viles i ciutats a tú retorni l'histrió fadigat de mascarada, bàcul al puny, la còrpora malmesa, laç d'esperit, trenta anys a cada cama, petjar feixuc, esbufegar d'asmàtic, pensar remisios i barbes blanques, et trovi que ets la mare d'una filla que altre filla ha donat i t'ha fet àvia.

Allavors quan la neu senil cobreixi els batecs de la carn i les gebrades dels anys hagin cremat les branques vives que un temps passat amb força grifoldàren les flors de la passió en la closa gerda de cors festois i jovençans; quan batre sentim només dintre la carn morenta el record d'una il·lusió passada, tornarem a parlar de l'amor nostre com pares vells que fan la recordança del fill formós, neulit en la creixença, amb ulls humits i dolorosa parla.

I après l'oració remembradora, finida la dolor, fruïrem la calma del dolç present, regraciant l'Altíssim misericordiós que fa la gràcia de convertir els danys que els homs congrien en delectacions insospitades.

Colombina experimenta una sensació que li gela el cor i li bleeix el rostre; Pierrot es refà, s'eixuga unes llàgrimes que li entelen l'esguard; la blanca faç devè violàcia, els rojos llavis s'esblai-men, clou els punys rabiós i va a escometre-la.

Ella cau a sos peus tremolosa com una tortoreta esporuguida, juntant les mans en geste pregorós. Resten un bell espai esguardant-se silenciosos. Pantaló vol eixir a salvaguardar-la de la ira de l'amant vilipendiat al qual co-

beja suplantar amb el drinc temptador de la seva borsa curulla d'or. A les primeres passes que dona se sent envaït d'un tremolor que'l priva d'avençar; les corves han perdut la força i l'urpa de la por li estreny a ensem el cor i la gorja. Arlequí somriu irònic i salva al gran senyor de la caiguda recullint-lo amatent en els seus braços.

En veure a Colombina tan bellament esporuguida, un sentiment piadós s'ensenyoreix de Pierrot i més commós que mai, amb greu posat i dolorosa homení, diu-li:

I ara, adeu, que soc jove i no podria fugir de tú si a vora teu restava per massa temps i potser la cordura no apagaria el foc de la meva ànsia i l'home ofès, arrocetat per la ira, ferit d'amor, bé podria matar-te.

Resta al costat d'aqueix que compra encisos, engendrador de fills de males mares, vici fet carn, alquimista sacrileg que sap depurar l'or fent-ne bardaixes. Jo seguiré el camí que he seguit sempre; camí de flors, de llum i d'esperança, cantant com els ocells quan Deu me besí amb sos llavis de foc a trenc d'aubada.

Adeu, dona de carn que he cregut verge; verge ho ets de virtuts i t'estimava.

Ella va a dir-li quelcom i ell fuig rabent sense voler escoltar-la. Arlequí i Pantaló ixen de llur amagatall.

PANTALÓ (A Arlequí.)

Després del que li ha dit aqueix mal home temo Arlequí el rebuig.

ARLEQUÍ

Les perles blanques del collarí que li heu mercat prou pesen més que el teixit de ses osques paraules.

Pantaló s'apropa a Colombina i amb tota la delicadesa que li permeten les seves mans matusseres, li posa el collarí.

PANTALÓ (A Colombina.)

Es més blanca ta pell que aquestes perles.

COLOMBINA (Abstreta.)

L'ànima de Pierrot es molt més blanca i l'he perdut!

ARLEQUÍ (Escèptic i malèvol.)

No ploris Colombina, ni el vulguis a prop teu altra vegada que no el retrovaràs ja el mateix home. Cada cor jove és un Pierrot que passa; més quan el desengany fred la clapeja jamai torna a mostrar's l'ànima clara.

Sou la veu melangiosa de Pierrot que canta:

Lluia aoans la llum del sol dintre del meu cor reclosa; ara tot ell és negror car la claror li fa nosa.

Resten un instant embadalits.

PANTALÓ

Encara canta el beneitó.

ARLEQUÍ

Planyeu-lo i entoneu uns responsos, camarada, per la mort de Pierrot. Cançó de cigne com virtut de donzella, una vegada llençats de fora maimés s'assoleixen. Tot el que és gran és breu, tot lo breu passa.

Colombina com deixondint-se, en oïr aquests mots es redressa esferèida i es treu d'una revolada el collarí, llençant-lo al rostre de Pantaló i fuig a la recerca de Pierrot, cridant com esperitada:

COLOMBINA

Tot lo gran és etern! Pierrot, t'estimol L'amor també és etern si es flor de l'ànima.

Arlequí i Pantaló s'esguarden esbairats i cau la cortina.

ENRIC LLUELLES.

